

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa w języku polskim: **Psychologia wychowawcza**
 Nazwa w języku angielskim: **Educational psychology**
 Karta przedmiotu ważna od roku akademickiego: **2023/2024**
 Kierunek studiów: **Psychologia**
 Poziom studiów: **Jednolite studia magisterskie**
 Forma studiów: **Niestacjonarna**
 Profil: **Praktyczny**
 Specjalność: **Psychologia dziecka i rodziny**
 Język wykładowy: **Polski**
 Jednostka prowadząca: **Wydział Nauk Społecznych i Technicznych**
 Prowadzący: **dr Renata Socha**

OBCIĄŻENIE STUDENTA

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Projekt	Laboratorium
Liczba godzin zajęć dydaktycznych organizowanych przez Uczelnię	18				
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta	50				
Forma zaliczenia	Zaliczenie z oceną				
Liczba punktów ECTS	2				

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Niezbędna podstawowa wiedza z zakresu psychologii rozwoju człowieka.

CELE PRZEDMIOTU

C1.	Wprowadzenie studentów do problematyki psychologii wychowawczej oraz zapoznanie ich z charakterystyką pracy psychologa wychowania w instytucjach opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych.
C2.	Zaprezentowanie najważniejszych problemów rozwojowo-wychowawczych w odniesieniu do wieku życia i środowiska wychowania.
C3.	Wskazanie na swoistość mechanizmów wpływu wychowawczego ze względu na charakterystykę psychofizycznego i psychospołecznego rozwoju dzieci i młodzieży oraz społeczny kontekst wychowania.
C4.	Uwrażliwienie na konsekwencje negatywnych oddziaływań wychowawczych, nabycie umiejętności przeciwdziałania im.

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ – PEU	
Z zakresu wiedzy:	
PEU_W01	Posiada wiedzę o właściwościach procesu wychowawczego. Posiada wiedzę dotyczącą specyfiki funkcjonowania jednostki w różnych środowiskach wychowawczych.
PEU_W02	Wie jakie oddziaływania wychowawcze są adekwatne do wieku jednostki. Wie jakie prawidłowości rządzą grupami społecznymi jakimi są środowiska wychowawcze takie, jak rodzina czy szkoła. Posiada wiedzę o działalności instytucji opiekuńczo-wychowawczych.
Z zakresu umiejętności:	
PEU_U01	Potrafi wymienić psychologiczne mechanizmy wychowania, posługuje się sposobami wywierania i przetwarzania wpływów wychowawczych, stosuje formy wzmacniania zachowań.
PEU_U02	Potrafi omówić strukturę rodziny oraz role pełnione przez jej członków. Potrafi stymulować postawy rodzicielskie i systemy wychowania w rodzinie.
PEU_U03	Potrafi zarządzać sytuacjami zaburzającymi proces wychowawczy.
Z zakresu kompetencji społecznych:	
PEU_K01	Jest gotów współpracować z otoczeniem wychowawczym jednostki. Jest wrażliwy na konsekwencje negatywnych oddziaływań wychowawczych i potrafi im przeciwdziałać.

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć – WYKŁAD		Liczba godzin
W1	Wprowadzenie do przedmiotu	0,5
	Wprowadzenie w problematykę psychologii wychowawczej. Powstanie i rozwój psychologii wychowawczej. Psychologia wychowawcza jako psychologia wychowania i nauczania	1,5
W2	Wybrane zagadnienia teoretyczne z psychologii wychowania – wychowanie jako przedmiot analizy psychologicznej. Wychowanie a kształtowanie osobowości. Zakres i kryteria oddziaływań wychowawczych	2
W3	Modele wychowania. Psychologiczne mechanizmy wychowania; sposoby wywierania i przetwarzania wpływów wychowawczych, formy wzmacniania zachowań.	2
W4	Środowiska wychowawcze zastępujące rodzinę – rodziny zastępcze, rodziny zastępcze zawodowe, rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne, domy dziecka, rodzinne domy dziecka	2
W5	Wybrane zagadnienia z psychologii wychowania - wychowanie w rodzinie. Struktura rodziny a role pełnione przez jej członków. Postawy rodzicielskie i systemy wychowania w rodzinie.	2
W6	Charakterystyka zdrowego i dysfunkcyjnego systemu rodzinnego. Znaczenie pozycji w rodzeństwie. Czynniki wpływające na ukształtowanie się ról rodzicielskich i postaw oraz na wzajemne powiązania emocjonalne i interakcje między poszczególnymi członkami rodziny.	2
W7	Funkcjonowanie dziecka z rodziny rozbitej. Psychologiczna sytuacja dziecka z rodziny zrekonstruowanej.	2
W8	Wybrane zagadnienia z psychologii nauczania. Analiza procesu nauczania. Wyznaczniki zachowań nauczycielskich: rola oczekiwań nauczyciela, ukryte programy nauczycieli.	2
W9	Zaliczenie przedmiotu	2
Razem		18

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1.	Prezentacja treści z wykorzystaniem multimediiów, filmy, grafiki
2.	Dyskusja
3.	Praca własna, opracowywanie tematów – przygotowanie prezentacji
4.	Konsultacje

METODY I FORMY OCENY

OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Formy oceny (F lub P)*	Numer efektu uczenia się (przedmiotowego)	Metody oceny osiągnięcia efektu uczenia się
F	PEU_W01, PEU_W02, PEU_U01, PEU_U02, PEU_U03, PEU_K01	obserwacja aktywności studenta w czasie zajęć; ocena przygotowania i udziału w dyskusji,
P	PEU_W01, PEU_W02, PEU_U01, PEU_U02, PEU_U03, PEU_K01	zaliczenie z oceną w formie pisemnej lub ustnej

*F – ocena formująca (w trakcie semestru), P – ocena podsumowująca (na koniec semestru)

KRYTERIA OCENY

OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Nr PEU	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
PEU_W01	Zna podstawowe zagadnienia z obszaru psychologii wychowawczej; jest zorientowany w specyfice funkcjonowania jednostki w różnych środowiskach wychowawczych na poziomie podstawowym; w sposób zadowalający potrafi odnieść oddziaływania wychowawcze do wieku jednostki	Zna zagadnienia z psychologii wychowawczej na poziomie rozszerzonym; jest zorientowany w specyfice funkcjonowania jednostki w różnych środowiskach wychowawczych na poziomie zaawansowanym; w sposób ponad zadowalający potrafi odnieść oddziaływania wychowawcze do wieku jednostki.	Ma bardzo szeroką wiedzę dotyczącą zagadnień psychologii wychowawczej; jest zorientowany w specyfice funkcjonowania jednostki w różnych środowiskach wychowawczych na poziomie bardzo zaawansowanym; w sposób wybitny potrafi odnieść oddziaływania wychowawcze do wieku jednostki
PEU_W02	Umie nazwać właściwości cechujące różne grupy wychowawcze; umie wymienić podstawowe rodzaje placówek oświatowo-wychowawczych	Umie w sposób rozszerzony wskazać właściwości różnych grup wychowawczych; umie wymienić rodzaje placówek oświatowo-wychowawczych oraz scharakteryzować obszar ich działania	Jest ekspertem w ukazywaniu właściwości różnych grup wychowawczych i ich oddziaływań na rozwój jednostki; umie wymienić rodzaje placówek oświatowo-wychowawczych, scharakteryzować obszar ich działania oraz wpływ na proces wychowania jednostki
PEU_U01	Umie określić potrzeby wychowawcze jednostki wymagające wsparcia	Umie określić potrzeby wychowawcze jednostki wymagające wsparcia oraz przygotować projekt programu	Umie określić potrzeby wychowawcze jednostki wymagające wsparcia oraz przygotować projekt programu

		wsparcia	wsparcia z udziałem specjalistów z innych dziedzin
PEU_U02	Potrafi nawiązać relację z wychowankiem i jego rodziną na poziomie podstawowym.	Potrafi nawiązać relacje korekcyjną z wychowankiem i jego rodziną na poziomie zaawansowanym	Potrafi nawiązać relacje korekcyjną z wychowankiem i jego rodziną na poziomie rokującym poprawną zmianę sytuacji wychowawczej
PEU_U03	Umie zaobserwować sytuacje zaburzające proces wychowawczy	Umie zaobserwować sytuacje zaburzające proces wychowawczy leżące po stronie wychowanka i jego otoczenia wychowawczego	Umie zaobserwować sytuacje zaburzające proces wychowawczy leżące po stronie wychowanka i jego otoczenia wychowawczego oraz potrafi w pełni nimi zarządzać
PEU_K01	Umie określić osoby należące do środowiska wychowawczego jednostki i nawiązać z nimi kontakt; umie nakreślić negatywne konsekwencje obecnej sytuacji wychowawczej jednostki	Umie określić osoby należące do środowiska wychowawczego jednostki i nawiązać z nimi kontakt oraz przedstawić swoją propozycję zmiany wychowawczej; umie nakreślić negatywne konsekwencje obecnej sytuacji wychowawczej jednostki oraz przygotować plan postępowania reedukacyjnego	Umie określić osoby należące do środowiska wychowawczego jednostki i nawiązać z nimi kontakt oraz przedstawić swoją propozycję zmiany wychowawczej wraz z wprowadzeniem jej w praktykę; umie nakreślić negatywne konsekwencje obecnej sytuacji wychowawczej jednostki oraz przygotować plan postępowania reedukacyjnego wraz z wprowadzeniem ich w życie

LITERATURA PODSTAWOWA

Przetacznik-Gierowska M., Włodarski Z., Psychologia wychowawcza, Warszawa, PWN, 2015

Trempała J., Liberska H., Psychologia wychowania - wybrane problemy, Warszawa, PWN, 2020

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

Gordon T., Wychowanie bez porażek, Warszawa: Instytut Wyd. PAX, 2005

ŹRÓDŁA ELEKTRONICZNE

-

MACIERZ POWIĄZANIA

EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU PSYCHOLOGIA WYCHOWAWCZA Z EFEKTAMI UCZENIA SIĘ NA KIERUNKU PSYCHOLOGIA

Przedmiotowy efekt uczenia się	Odniesienie przedmiotowego efektu do efektów uczenia się zdefiniowanych dla kierunku studiów i specjalności	Cele przedmiotu	Treści programowe	Numer narzędzia dydaktycznego
PEU_W01	K_WI03,	C1	W1, W2	1-4
PEU_W02	K_W05	C2	W3, W4	1-4
PEU_U01	K_U06, K_U07	C2, C3	W5, W6	1-4
PEU_U02	K_U08	C2, C3	W7,	1-4

PEU_U03	K_U03, K_U11, K_U12	C3	W8,W9	1-4
PEU_K01	K_K06	C4	W9	1-4